

tal, der stod i amerikansk Industri, draget ind under Ringe, Trusts og Syndikater, og det var det samme, om det var Salmebøger, Spirit eller Ligtister, der fabrikeredes. Priserne bleve satte i Vejret, uagtet dette Land med sit enorme Omraade selvfølgelig har en meget stor indenlandsk Konkurrence. Jeg vil give Dem nogle amerikanske Vidnesbyrd om det Indtryk, som dette System fremkaldteovre i de forenede Stater. De Herrer må være paa det rene med, hvad for Næsten ogsaa det ærede Medlem for Randers (Keer-gaard) gjorde opmærksom paa, at naar man danner Trusts og Ringe i et Land, hvor der er 50—60 pCt. Toldbeskyttelse, kunne disse Ringe ej alene tage udenlandske Priser, men Priser med et Tilæg af 50—60 pCt. Saa snart vi saa Industrien draget ind under Syndikater i saadanne Lande, hvor der er høje Toldsatser, kunne disse Syndikater iværksætte et fuldstændigt Plyndrings-system mod Samfundet, og det er det, man har gjort derovre. Jeg synes, at jeg ikke vilde opfylde min Pligt her i Tinget, hvis jeg ikke gjorde opmærksom paa, hvad der blev fremført i den amerikanske Presse uden Indsigelse fra Lovgivningsmagtens Side mod dette Trusts-System. Der stod i et meget anset amerikansk Blad, „Chicago Herald“ følgende: „Det protektionistiske System har under Dydens, de nationale Følelsers og Humanitetens Mægte købt Lovgivningsmagtens Medlemmer, bestykket Dyrigheden, forskaffet den offentlige Stemmeret og behersker hele den Del af Pressen, der lød sig købe mod at saa Andel i de Millioner, som Befolkningen årlig bliver plyndret for. Mr. Kinley-Loven har ikke givet en Tarif for Opkrævning af Skatter, men en Tarif, der sætter et privilegeret Mindretal i Stand til offentlig Lovens Navn at begaa Tyveri og Rov. I gamle Dage sagde vi til vore Sønner: vær ærlig, modig, brav og flittig, saa kommer Du nok frem i Verden. Nu til Dags sige vi til vore Sønner: Du behøver hverken at være ærlig eller brav eller flittig, Du behøver blot at være fræk. Gaa til Kongressen og skal Dig en protektionistisk Lov, der sætter Dig i Stand til at udplyndre dine Medborgere, tjen hurtigt mulig mange Penge uden at bryde Dig om Midlerne, og hvis Du har Skrupsler, saa se Dig om i Landet, og Du vil finde en hel Hær af højt ansete Slyngler, der alle ere gaaede samme Vej til Højhed og Hæder“. Maa jeg gøre det høje Ting opmærksom paa, at det ikke er hjemlige Forhold, jeg her karakteriserer, men at jeg kun karakteriserer et System efter de Frugter, det har båret,

hvor det har haft Beslighed til at udvikle sig til fuldt Flor. Det er ikke saa underligt, at man derovre i Amerika i forskellige af Staterne er fremkommen med Forslag om, at Folk, der bevislig var Medlemmer af toldbeskyttede Syndikater, skulde sættes i Tugthuset og saa fem Aars Straf. Det er Erfaringer derovre fra Amerika. Hvis man nu mener, at det er løse Udtalelser af Pressen, og at man ikke kan gaa efter det, særlig da Amerikanerne senere have valgt netop den Mand til Præsident, som har indført den høje Toldbeskyttelse, saa vil jeg svare: Ja, men de have ogsaa haft de Milliarder, som de have plyndret Befolkningen for til Støtte for deres Valgagitation. Denne Oplysning giver jo netop det nys anførte Citat; men der er et andet Vidnesbyrd, et Vidnesbyrd fra den nuværende Præsident Cleveland, og hvis de Herrer ville undersøge, hvad denne Mand har sagt, ville De finde, at han i mildere Ord, i smukkere vendinger har udtalt akkurat den samme Fordømmelsesdom over det protektionistiske System som den, det amerikanske Blad i saa kraftige Udtryk har udtalt. Naar jeg staar her og taler mod det protektionistiske System, er det ikke mit Ønske at fornærme Personer her i Landet, men jeg vil vise, hvorfor vi Frihandelsmænd saa kraftigt som muligt, ved alle de Midler, der staa til vor Raadighed, søge at værne vort lille Samfund mod lignende Misbrug. Dette er vor Opgave; det er ikke vor Opgave at fornærme enten Ministeriet, Højrepartiet eller enkelte Fabrikanter. Jeg har personlig mange Venner blandt Fabrikanterne, som for Næsten paa mange Punkter ere enige med mig; men naar vi komme til deres specielle Vare, saa gentager sig den gamle Historie med Silben, saa siger den paagældende Fabrikant: „Jeg er enig med Dem i det hele taget, men lad kun Bomuldsvarer eller Klædevarer osv. være undtagne“. Saaledes lyder Parolen. Jeg skal dog endnu, inden jeg gaar videre med Hensyn til Forholdene i Amerika, omtale et Moment, der har stor Betydning. Man fabrikterer ikke alene toldbeskyttede Varer, men man fabrikterer ogsaa Toldbeskyttelses-Profesjører i Nationaløkonomi, og det er noget af det interessanteste derovre. Jeg skal gøre det ærede Ting opmærksom paa, hvorledes man bærer sig ad, og det er historisk, det er ikke den hvide Hest, men den rene og skære Sandhed. En Mr. Wharton opdagede i 1864, at der paa hans Ejendom fandtes Nitrel. Nu var Nitrel indtil 1864 toldfrit i de forenede Stater. Han var en indflydelsesrig Mand, han var i Forbindelse med gode Politikere, dygtige og brave Mænd, og